

Głos Wielkopolski

Rok I

Poznań, piątek, 3 sierpnia 1945 r.

Nr 156

Ważne decyzje Wielkiej Trójki

Oficjalny komunikat z Konferencji w Poczdamie

I

17 lipca 1945 roku Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki, Harry S. Truman, Przewodniczący Rady Komisarzy Ludowych Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, Generallissimus J. W. Stalin, i Premier Wielkiej Brytanii, Winston S. Churchill wraz z p. Clemensem R. Attlee spotkali się na Konferencji Berlińskiej trzech mocarstw. Towarzyszyli im Ministrowie Spraw Zagranicznych trzech Rządów W. M. Molotow, p. D. F. Byrnes i p. A. Eden, szefowie sztabów oraz inni doradcy.

W okresie między 17 a 25 lipca odbyło się 9 posiedzeń. Potem prace Konferencji zostały przerwane na dwa dni, na czas ogłoszenia wyników powszechnych wyborów w Anglii.

28 lipca p. Attlee wrócił na Konferencję w charakterze premiera w asyście nowego ministra spraw zagranicznych p. E. Bevena. Odbyły się jeszcze cztery posiedzenia. W czasie Konferencji odbywały się regularne spotkania kierowników trzech rządów w asyście ministrów spraw zagranicznych oraz regularne narady ministrów spraw zagranicznych.

Komisje, które zostały wyznaczone w wyniku narady ministrów spraw zagranicznych, do wstępnego opracowania zagadnień, odbywały również codziennie posiedzenia. Posiedzenia Konferencji miały miejsce w Cecilian-Hof, w pobliżu Poczdamu.

Konferencja zakończyła prace 2 sierpnia 1945 roku.

Powzięte zostały ważne uchwały i porozumienia. Doszło do wymiany zdań w sprawie innych zagadnień. Zagadnienia te będą nadal omawiane na Radzie ministrów spraw zagranicznych, utworzonej przez tę Konferencję.

Prezydent Truman, generałissimus Stalin i premier Attlee opuszczają Konferencję, która zacieśniła więzy między trzema rządami oraz rozszerzyła ramy ich współpracy i wzajemnego zrozumienia, mając pewność, że ich rządy i narody wraz z innymi Narodami Zjednoczonymi zapewnią sprawiedliwy i trwały pokój.

II

Utworzenie Rady Ministrów Spraw Zagranicznych

A) Na Konferencji osiągnięto porozumienie w sprawie utworzenia Rady ministrów spraw zagranicznych, reprezentujących pięć głównych mocarstw, celem kontynuowania niezbędnej pracy przygotowawczej, dotyczącej pokojowego uregulowania stosunków. Rada omówi inne zagadnienia, które, w myśl porozumienia między rządami, biorącymi udział w Radzie, mogą być jej od czasu do czasu przekazywane.

Tekst porozumienia w sprawie utworzenia Rady ministrów spraw zagranicznych głosi:

1. Ma być utworzona Rada w składzie ministrów spraw zagranicznych Zjednoczonego Królestwa, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, Chin, Francji i Stanów Zjednoczonych.

2. a) Rada będzie normalnie obradować w Londynie, który będzie stałym miejscem pobytu Zjednoczonego Sekretariatu, mającego być utworzonym przez Radę. Każdemu ministrowi spraw zagranicznych będą towarzyszyć zastępcy wysokiej rangi, w odpowiedni sposób upoważnieni do prowadzenia działalności, na wypadek nieobecności swego ministra spraw zagranicznych oraz niewielki etat pracowników technicznych.

b) Pierwsze posiedzenie Rady odbędzie się w Londynie nie później, niż 1 września 1945 roku. Posiedzenia mogą być zwoływane po ogólnym uzgodnieniu i w innych stolicach, w której to sprawie można będzie od czasu do czasu porozumieć się.

3. a) Pilnym i ważnym zadaniem Rady jest ułożenie umów pokojowych dla Włoch, Rumunii, Bułgarii, Węgier i Finlandii, celem przedstawienia ich Narodom Zjednoczonym i opracowanie propozycji w sprawie uregulowania nierozwiązanych dotąd kwestii terytorialnych, powstałych w związku z zakończeniem wojny w Europie. Rada otrzyma zadanie przygotowania warunków pokojowego uregulowania spraw Niemiec, z tym, że odpowiedni dokument będzie przyjęty przez odpowiadający temu celowi rząd Niemiec, gdy rząd taki zostanie powołany do życia.

b) W wypadku rozwiązania każdego z tych zadań, Rada będzie składać się z członków, reprezentujących te państwa, które podpisały warunki kapitulacji, podyktowane temu z państw nieprzyjacielskich, którego dotyczy odpowiednie zadanie. Podczas rozpatrywania sprawy pokojowego uregulowania stosunków z Włochami, Francja będzie uważana za państwo, które podpisało warunki kapitulacji Włoch. Inni członkowie będą proszeni o branie udziału w Radzie,

gdy będą rozpatrywane sprawy, dotyczące ich bezpośrednio.

c) Inne sprawy będą od czasu do czasu przekazywane Radzie na podstawie porozumienia między Rządami, będącymi jej członkami.

4. a) Gdy Rada będzie rozpatrywać sprawę, która bezpośrednio dotyczy państwa, nie reprezentowanego w niej, to państwo zainteresowane winno przysłać swych przedstawicieli dla wzięcia udziału w omawianiu i badaniu tego zagadnienia.

b) Rada może przystosować procedurę swej pracy do charakteru rozpatrywanego zagadnienia. W pewnych wypadkach może uprzednio omówić zagadnienie w swoim składzie, zanim wezmą w tym udział inne państwa zainteresowane. W innym znów wypadku Rada może zwołać oficjalną konferencję państw, najbardziej zainteresowanych w rozwiązaniu danego zagadnienia.

B. W myśl uchwały Konferencji każdy z trzech rządów wystosował identyczne propozycje do rządów Chin i Francji w sprawie przyjęcia tego tekstu i zaaprobowania utworzenia Rady.

III

W sprawie Niemiec

Armie Sprzymierzonych realizują okupację całych Niemiec, a naród niemiecki zaczął ponosić konsekwencje za straszliwe zbrodnie, popełnione pod kierownictwem tych, którym w okresie gdy odnosili sukcesy, jawnie wyrażał swą aprobatę i był im ślepo posłuszny.

Na Konferencji osiągnięto porozumienie w sprawie politycznych i ekonomicznych zasad koordynowania polityki państw sprzymierzonych w stosunku do zwyciężonych Niemiec, w okresie ich okupacji przez te państwa.

Celem tego porozumienia jest wypełnienie Deklaracji Krymskiej o Niemczech. Niemiecki militarizm i rasizm zostaną wykorzenione, państwa zaś sprzymierzone, w porozumieniu między sobą, przedsięwzię w przyszłości i inne środki, konieczne w tym celu, by Niemcy nigdy więcej nie zagrażały swym sąsiadom, lub istnieniu pokoju na całym świecie.

Sprzymierzeni nie mają zamiaru zniszczyć narodu niemieckiego, ani też narzucić mu niewolę. Państwa sprzymierzone chcą dać niemieckiemu narodowi możliwości odbudować swe życie na demokratycznej i pokojowej podstawie. Jeżeli naród niemiecki sam będzie usilnie zmierzał do tego celu, to z biegiem czasu będzie mógł zająć miejsce wśród wolnych i miłujących pokój narodów świata.

Tekst tego porozumienia brzmi następująco: „Polityczne i ekonomiczne zasady, na których nieodwrotnie należy się opierać w stosunkach z Niemcami w początkowym okresie kontroli.”

A. Zasady polityczne

1. Zgodnie z porozumieniem w sprawie organu kontrolującego w Niemczech, władzę naczelną w Niemczech będą sprawować wodzowie naczelni sił zbrojnych Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Zjednoczonego Królestwa i Republiki Francuskiej, każdy w swojej strefie okupacyjnej, w myśl instrukcji swych rządów. W sprawach dotyczących Niemiec w całości, wodzowie naczelni będą działać wspólnie w charakterze członków Rady Kontrolującej.

2. O ile jest to praktycznie wykonalne, należy ludność niemiecką w całych Niemczech jednako traktować.

3. Cel okupacji Niemiec, którym powinna się kierować Rada Kontrolna, jest następujący:

1) Całkowite rozbrojenie i demilitaryzacja Niemiec oraz likwidacja całego przemysłu niemieckiego, który może być wykorzystany dla produkcji wojennej, lub kontrola nad nim. W tym celu:

a) Wszystkie lądowe, morskie i powietrzne siły zbrojne Niemiec, SS, SA, SD i Gestapo ze wszystkimi organizacjami, sztabami i instytucjami, włączając sztab generalny, korpus oficerski, korpus rezerwistów, szkoły wojskowe, organizacje weteranów wojny oraz wszystkie inne wojskowe i półwojskowe organizacje wraz z ich klubami i stowarzyszeniami, które służą utrzymaniu tradycji wojennych w Niemczech zostaną całkowicie i ostatecznie skasowane, aby zapobiec na zawsze możliwości odrodzenia się lub reorganizacji niemieckiego militarystyki i hitleryzmu;

b) Całe uzbrojenie, amunicję i narzędzia wojny oraz wszystkie wyspecjalizowane środki ich wytwarzania powinny znajdować się w rozporządzeniu Sprzymierzonych lub powinny być unicestwione. Zachowaniu i produkcji samolotów oraz wszelkiego ubro-

C. Utworzenie Rady ministrów spraw zagranicznych dla celów specjalnych, wymienionych w tym tekście, nie będzie sprzeczne z porozumieniem, osiągniętym na Konferencji Krymskiej, co do tego, że powinny odbywać się periodyczne narady ministrów spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych Ameryki, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i Zjednoczonego Królestwa.

D. Konferencja rozpatrzyła również rolę Europejskiej Komisji Konsultatywnej, biorąc pod uwagę porozumienie w sprawie utworzenia Rady ministrów spraw zagranicznych. Z zadowoleniem stwierdzono, że Komisja wypełniła pomyślnie swoje podstawowe zadania dotyczące się bezwarunkowej kapitulacji Niemiec, stref okupacji Niemiec i Austrii oraz międzysojuszniczego organu kontrolującego w tych krajach. Stwierdzono, że dalsze szczegółowe opracowanie koordynacji polityki sojuszników w sprawie kontroli nad Niemcami i Austrią powinno w przyszłości należeć do kompetencji Rady Kontrolnej w Berlinie i Komisji Sojuszniczej w Wiedniu. Wobec tego poleca się rozwiązanie europejskiej komisji konsultatywnej.

III. Zasady przedstawicielstwa i wybieralności należy zastosować w rejonowych zarządach prowincjonalnych i zarządach ziemskich tak szybko, jak tylko może to być skutecznie przez pomyślnie zastosowanie tych zasad w lokalnym samorządzie.

IV. Na razie nie będzie utworzony żaden centralny rząd niemiecki. Pomimo to zostaną jednak utworzone pewne prawdziwe wolne centralne departamenty administracyjne, kierowane przez sekretarzy stanu, zwłaszcza zaś w dziedzinie finansów, transportu, komunikacji, handlu zagranicznego i przemysłu. Departamenty te będą działać pod kierownictwem Rady Kontrolnej.

10. Uwzględniając konieczność utrzymania bezpieczeństwa, będzie dozwolona wolność słowa, druku i religii, a instytucje religijne będą w poszanowaniu. Wydane zostaną zezwolenia na utworzenie niezależnych związków zawodowych, wychodząc również z założenia konieczności zachowania bezpieczeństwa.

B. Zasady ekonomiczne

11. W celu zniszczenia niemieckiej potęgi wojсковей powinno się zlikwidować produkcję uzbrojenia wojakowego i wszelkich środków wojennych, oraz wszystkich typów samolotów i statków morskich. Należy również zapobiec na przyszłość wznowieniu tej produkcji. Produkcja metali, środków chemicznych, maszyn oraz innych wytworów, koniecznych dla ekonomiki wojennej, powinna być ściśle kontrolowana i ograniczona, zgodnie z zaaprobowanym poziomem pokojowego zapotrzebowania Niemiec, dostatecznym dla urzeczywistnienia celów, wytkniętych w punkcie 15. Możliwości produkcyjne przewyższające potrzeby przemysłu w tych ramach, w jakich będzie on dozwolony, mają być albo skonfiskowane zgodnie z planem odszkodowań, proponowanym przez międzysojuszniczą komisję dla spraw odszkodowań i zatwierdzonym przez zainteresowane w tej sprawie rządy, albo też, w wypadku, gdy nie zostaną skonfiskowane, mają ulec zniszczeniu.

12. Ekonomia niemiecka ma zostać zdecentralizowana w możliwie najkrótszym terminie, celem zniszczenia istniejącej nadmiernej koncentracji siły ekonomicznej, wyrażającej się szczególnie w formie karteli, syndykatów, trustów i innych porozumień monopolistycznych.

13. Podczas organizacji życia ekonomicznego Niemiec należy przede wszystkim zwrócić uwagę na rozwój rolnictwa i pokojowego przemysłu produkującego na wewnętrzne zapotrzebowanie.

14. W okresie okupacji Niemcy mają być uważane za całość ekonomiczną. W tym celu należy wytknąć linię ogólnej polityki w stosunku do:

- a) produkcji i podziału produkcji przemysłu górniczego i przetwórczego;
- b) rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa;
- c) placzy zarobkowej, cen i przydziałów żywnościowych;
- d) programów importu i eksportu dla Niemiec w całości;
- e) systemu pieniężnego i bankowego, scentralizowanych podatków i cel;
- f) odszkodowań i zlikwidowania przemysłowego potencjału wojennego;
- g) transportu i linii komunikacyjnych

Przystosowaniu tej polityki należy w miarę konieczności brać pod uwagę rozmaite warunki lokalne.

15. Należy ustanowić kontrolę sprzymierzonych nad ekonomiką niemiecką, lecz tylko w koniecznych granicach:

- a) celem wykonania programu przemysłowego rozbrojenia i demilitaryzacji, odszkodowań i dozwolonego eksportu i importu;
- b) celem zabezpieczenia produkcji towarów i zabezpieczenia usług, koniecznych dla zaspokojenia potrzeb wojsk okupacyjnych i osób przetranszowanych do Niemiec oraz ważnego dla Niemiec utrzymania przeciętnej stopy życiowej, nie przekraczającej przeciętnej stopy życiowej w krajach europejskich (kraje europejskie to są wszystkie kraje europejskie za wyjątkiem Królestwa Zjednoczonego i Związku Radzieckiego);
- c) celem zapewnienia, w trybie, który zostanie ustalony przez Radę kontrolną, równomiernego podziału podstawowych produktów pomiędzy różne strefy oraz, celem zbilansowania ekonomiki w całych Niemczech i zmniejszeniu konieczności importu;
- d) celem kontroli nad przemysłem niemieckim i wszystkimi ekonomicznymi i finansowymi transakcjami, włączając eksport i import, celem zapobieżenia rozwojowi potencjału wojennego Niemiec i osiągnięcia innych wymienionych tutaj zadań;
- e) celem kontroli wszystkich niemieckich społecznych lub prywatnych instytucji naukowych, badawczych i doświadczalnych oraz laboratoriów itd., związanych z działalnością ekonomiczną;

(Dalszy ciąg na stronie 2-giej)

(Dalszy ciąg ze strony 1-szej)

16. Celem wprowadzenia i utrzymania kontroli ekonomicznej, ustalonej przez Radę Kontrolną, należy stworzyć niemiecki aparat administracyjny i władzom niemieckim należy przedłożyć, by wzięły na siebie w pełnym, praktycznie możliwym, zakresie rozwój oraz zarząd tym aparatem. W ten sposób należy wpoić w naród niemiecki, że odpowiedzialność za ten zarząd i za wszelkie przeszkody w pracy spadnie na niego. Każdy zarząd niemiecki, który nie będzie odpowiadał celom okupacji zostanie zakazany.

17. Należy natychmiast powziąć środki celem:

- a) przeprowadzenia koniecznego remontu transportu;
- b) zwiększenia wydobywania węgla;
- c) maksymalnego zwiększenia produkcji rolnej;
- d) przeprowadzenia szybkiego remontu domów mieszkalnych i podstawowych przedsiębiorstw komunalnych.

18. Rada Kontrolna powinna przedsięwziąć odpowiednie kroki celem wzięcia pod kontrolę i zdyktowania niemieckim aktywami zagranicą, dotąd nie wziętymi pod kontrolę Narodów Zjednoczonych, które brały udział w wojnie przeciw Niemcom.

19. Po ściągnięciu odszkodowań z narodu niemieckiego, powinno się mu pozostawić odpowiednią ilość środków ku temu, aby mógł istnieć bez pomocy z zewnątrz. Podczas opracowywania planu gospodarczego Niemiec powinny być wydzielone środki, konieczne na pokrycie importu, w ramach zaaprobowanych przez Radę Kontrolną w Niemczech. Wpływy z eksportu wytworów bieżącej produkcji i zapasów towarowych mają być przeznaczane przede wszystkim na opłatę towarów importowanych.

Wspomniane tutaj warunki nie będą zastosowane do instalacji i wytworów wymienionych w punktach 4a i 4b umowy o niemieckich odszkodowaniach.

IV

Odszkodowanie ze strony Niemiec

Zgodnie z uchwałą Konferencji Krymskiej Niemcy należy zmusić do płacenia odszkodowań za wyrządzone szkody Narodom Zjednoczonym, za które naród niemiecki nie może uniknąć odpowiedzialności. W sprawie odszkodowań zostało osiągnięte następujące porozumienie:

1. Pretensje ZSRR w sprawie odszkodowań zostaną zaspokojone drogą konfiskaty w strefie Niemiec, okupowanej przez ZSRR, i z odpowiedzialnych niemieckich zakładów, znajdujących się zagranicą.
2. ZSRR zaspokoi pretensje Polski w sprawie odszkodowań ze swej części odszkodowań.
3. Pretensje w sprawie odszkodowań Stanów Zjednoczonych, Zjednoczonego Królestwa oraz innych krajów, które mają prawo do odszkodowań zostaną zaspokojone w strefach zachodnich i z odpowiedzialnych zakładów niemieckich, znajdujących się zagranicą.
4. Jako uzupełnienie do odszkodowań, otrzymywanych przez Związek Radziecki z jego strefy okupacji, ZSRR otrzyma ze stref zachodnich:

- a) 15 procent takiego nadającego się do użytku i ukończonego podstawowego urządzenia przemysłowego, przede wszystkim z gałęzi przemysłu metalurgicznego i chemicznego oraz budowy maszyn, które nie jest konieczne niemieckiej gospodarce pokojowej, powinno ulec konfiskacie w zachodnich strefach Niemiec w zamian za równą wartość w postaci artykułów żywnościowych, węgla, potasu, cynku, materiałów budowlanych, wyrobów garncarskich i przemysłu naftowego oraz innych rodzajów materiałów, co zostanie uwarunkowane umową;
- b) 10 procent takiego podstawowego urządzenia przemysłowego, które nie jest konieczne dla niemieckiej ekonomiki pokojowej i które powinno ulec konfiskacie w strefach zachodnich celem przekazywania Rządowi Radzieckiemu na poczet odszkodowań bez spłaty lub jakiegokolwiek wynagrodzenia.

Konfiskata urządzenia, wymienionego w powyższych paragrafach „a” i „b” będzie się odbywać jednocześnie.

5. Ilość maszyn i instalacji, która będzie podlegać konfiskacie w zachodnich strefach, na rachunek odszkodowań, powinna być określona najpóźniej w przeciągu 6 miesięcy, począwszy od chwili obecnej.

6. Konfiskata podstawowych instalacji fabrycznych rozpocznie się możliwie najszybciej i zostanie zakończona w ciągu dwóch lat po powzięciu uchwały wskazanej w § 4a rozpocznie się jak najszybciej i będzie wykonywana przez Związek Radziecki w partiach, określonych w umowie, w ciągu pięciu lat od wspomnianej daty. Decyzja o rodzaju i ilości maszyn i instalacji fabrycznych, które nie są konieczne dla niemieckiej ekonomiki pokojowej i dla tego podlegają konfiskacie w charakterze odszkodowań, zostanie powzięta przez Radę kontrolną, zgodnie z polityką przeprowadzoną z sojusznicą komisją dla spraw odszkodowań, z udziałem Francji, przy czym ostateczna decyzja w tej sprawie będzie należeć do dowódcy strefy, w której instalacje te zostaną skonfiskowane.

7. Do chwili ustalenia ogólnej ilości maszyn i instalacji, podlegających konfiskacie, zostaną przeprowadzone wstępne dostawy tych instalacji, które zostaną określone, jako podlegające dostawom zgodnie z trybem wskazanym w ostatnim zdaniu punktu 6-go.

8. Rząd Radziecki zręka się wszelkich pretensji ściągania w charakterze odszkodowania akcyj niemieckich przedsiębiorstw, znajdujących się w zachodnich strefach okupacyjnych Niemiec, oraz niemieckich zagranicznych aktywów we wszystkich państwach, za wyjątkiem tych, które są wymienione w punkcie 9-tym.

9. Rząd USA i Zjednoczonego Królestwa zręka się wszelkich pretensji ściągania w charakterze odszkodowania akcyj niemieckich przedsiębiorstw, znajdujących się we wschodniej strefie okupacyjnej Niemiec oraz niemieckich zagranicznych aktywów w Bułgarii, Finlandii, Węgrzech, Rumunii i wschodniej Austrii.

10. Rząd Radziecki nie rości żadnych pretensji do złota, zagarniętego przez wojska sprzymierzonych w Niemczech.

(Dalszy ciąg w numerze jutrzejszym)

Wezwanie Rządu Jedności Narodowej

Do wszystkich oficerów i żołnierzy!

Do marynarzy i lotników polskich na obczyźnie!

Polacy!... Nadeszła długo oczekiwana przez Was chwila powrotu do Kraju. Dążenia do zjednoczenia wszystkich twórczych sił narodu polskiego zostały zrealizowane. Utworzony został Rząd Jedności Narodowej, który korzysta z poparcia całego narodu i został uznany przez wszystkie państwa sprzymierzone. Odpadły już zewnętrzne przeszkody, które poprzednio wbrew stanowisku demokratycznych władz RP utrudniały Wam powrót do Kraju.

Wszyscy polscy obywatele, gdziekolwiek by się znajdowali, winni podporządkować się jedynej władzy wykonawczej narodu polskiego, Rządowi Jedności Narodowej.

Naród polski jednoczy swe siły dla odbudowy zniszczonego Kraju i dla zapewnienia bezpieczeństwa granic Polski. W tej wielkiej i ofiarnej pracy na rzecz Ojczyzny nie może i nie powinno zabraknąć i Was, żołnierze polscy, którzyście zdali od Ojczyzny wstawili oręż polski w walce o zwycięstwo nad hitleryzmem.

Wy, bohaterzy spod Narvik, Tobruku, Monte Cassino, Wy wszyscy, którzyście walczyli o wolność i niepodległość Polski, na morzu, lądzie i w powietrzu, winniście powrócić do Kraju i zespolić się z bohaterami spod Lenino i Warszawy, Gdańska i Kołobrzega, z tymi, którzy krwią swoją, przelaną nad Odrą i Nisą, wytyczyli granicę Polski na Zachodzie i zwyciężyli swój sztandar zatkneli w stolicy odwiecznego wroga Polski — w Berlinie.

Rząd Jedności Narodowej daje możność powrotu do kraju wszystkim oddziałom polskim pod czyimkolwiek dowództwem pozostawały one dotychczas.

Nie może być i nie będzie wojska polskiego, któreby nie podlegało Rządowi Jedności Narodowej. Tak jak jedna jest Polska, tak jedno i niepodzielne być musi Wojsko Polskie, silne jednością, przepełnione duchem demokratycznym, Wojsko Polskie — wolne od kastowości i klik reakcyjnych, stojące na straży wolności i demokracji, świętości i potęgi Rzeczypospolitej.

Przysięga, składana przez oddziały polskie zagranicą, składana była Ojczyźnie. Dzisiaj Ojczyzna wymaga, ażeby żołnierz polski znajdował się w Kraju, a nie na obczyźnie. Obowiązek patriotyczny wymaga od Was podporządkowania się Rządowi Jedności Narodowej i stanięcia pod rozkazami Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego Marszałka Żymierskiego i mianowanych przez niego dowódców.

Rząd ostrzega, że ci, którzy w jakikolwiek sposób usiłują przeszkadzać rodakom w powrocie do Kraju i zwracają do tego, aby dziesiątki tysięcy najlepszych synów Ojczyzny pozostawili na turlacze, będą pociągani do odpowiedzialności sądowej jako szkodnicy sprawy narodowej bez względu na zajmowane dotychczas stanowisko, lub posiadany stopień wojskowy.

Stopnie, wyróżnienia, ordery i odznaczenia bojowe zdobyte przez żołnierza polskiego w bojach z Niemcami na którymkolwiek froncie, są w Wojsku Polskim uznawane i zaliczane jednakowo, jako widome symbole ofiarności dla Ojczyzny.

Rząd ustalił, że wszyscy żołnierze Rzeczypospolitej, bez względu na to, na jakim froncie, lub pod czym dowództwem walczyli z Niemcami, mają jednakowe uprawnienia do studiowania w szkołach oficerskich, zaopatrzenia inwalidzkiego, otrzymywania ziemi, pomocy dla rodzin itd.

Kraj czeka na powrót swoich żołnierzy. Czeka na Was rodziny, czeka na Was wspólna praca dla odbudowy Kraju i umocnienia jego granic.

Zakończenie Konferencji Trzech w Poczdamie

London, 2. 8. (BBC). Historyczna konferencja trzech po dwugodzinnym posiedzeniu została wczoraj o godz. 12.30 w nocy środkowo-europejskiego ostatecznie zakończona. Urzędowy komunikat został już napisany, uzgodniony i podpisany, a tekst jego prawdopodobnie dziś zostanie podany oficjalnie do publicznej wiadomości.

Prezydent Truman odleciał samolotem do portu Plymouth, gdzie będzie podejmowany śniadaniem przez króla Jerzego VI na pokładzie pancernika angielskiego „Renault”. Po śniadaniu król angielski będzie rewizytował prezydenta Ameryki na krążowniku „Augusta”, którym uda się Truman natychmiast w podróż powrotną do Stanów Zjednoczonych.

Prasa brytyjska podkreśla, że nigdy jeszcze Wielka Brytania i Stany Zjednoczone nie były związane tak silnymi węzłami braterstwa i przyjaźni jak w chwili obecnej. Stosunki te, mimo pewnych różnic, cechuje wzajemna zgoda i harmonia, zadokumentowana wspólną walką obu wielkich demokracji w obronie wolności i swoich ideałów.

Prezydent Truman gościem króla angielskiego

London, 2. 8. (Polpress). — Korespondenci prasy londyńskiej donoszą z Plymouth, że w godzinach południowych przybył tu prezydent Truman i udał się na pokład okrętu „Renault”. Gdy prezydent wchodził po schodach na pokład, trębacz królewsky zatrąbił w srebrne trąby, po czym król, w mundurze admirała floty w towarzystwie lorda Halifaxa, przywitał prezydenta. Wraz z prezydentem przybyli na pokład pancernika min. spraw zagr. Byrnes i szef sztabu adm. Leahy. Po oficjalnym przyjęciu król zaprosił prezydenta do swej kajuty, gdzie odbyła się 20-minutowa rozmowa.

Prezydent Truman opuścił Europę

London, 2. 8. (BBC). Po śniadaniu, prezydent Truman, który po raz pierwszy był w Anglii, zwiedził ruiny Plymouth oraz historyczne schody w porcie po których szli pierwsi emigranci angielscy, udający się do Ameryki.

Po zwiedzeniu miasta i portu, prezydent Truman udał się na pokład pancernika „Augusta”, który wyruszył w powrotną drogę do Ameryki.

Uznanie dla Churchilla i Edena

London, 2. 8. (Polpress). — Prezydent Truman, generalissimus Stalin i premier Attlee przesłali Winstonowi Churchillowi pismo, w którym dziękują mu za wkład wniesiony w konferencję berlińską. Wyrażają oni również specjalne uznanie dla niezmordowanych wysiłków i siły ducha, jakie Churchill okazał przez cały czas wojny dla wspólnej sprawy zwycięstwa. Ludzkość nigdy nie zapomni wielkiej roli, jaką odegrał Churchill w drugiej wojnie światowej.

Drugi list uczestników konferencji został wystosowany do Edena. Truman, Stalin i Attlee z wdzięcznością wspominają w nim cenne usługi, jakie Eden oddał ludzkości na konferencjach i w spotkaniach międzynarodowych.

Premier wzywa do walki ze spekulacją

Zjazd prezesów sądów i prokuratorów

Warszawa, 2. 8. (Polpress). W sali Prezydium Rady Ministrów odbył się dwudniowy zjazd prezesów i prokuratorów sądów apelacyjnych i specjalnych sądów karnych.

Po wyborze prezydium zabrał głos Minister Sprawiedliwości, który omówił zadania sądownictwa w obecnej dobie.

Po obecnej wojnie — powiedział minister Świątkowski — cała Europa, a w szczególności Polska, która wycierpiała najwięcej — odwróciła się ze wstrętem od ideologii faszystowskiej wraz z wszystkimi jej „przysłówkami”. Nowy porządek prawny, opierający się na współpracy sprzymierzonych mocarstw demokratycznych, wyeliminuje z życia wszystkie pozostałości faszystwu. Minister Sprawiedliwości podkreślił konieczność współpracy państw słowiańskich, w pierwszym rzędzie Polski, ZSRR i Czechosłowacji.

Po omówieniu dotychczasowych osiągnięć sądownictwa i ustawodawstwa Minister Sprawiedliwości wysunął pewne postulaty pod adresem sądownictwa i prokuratury. Przedstawiciele polskiego sądownictwa winni stosować demokratyczną wykładnię prawa i przepoić stare prawo duchem postępu, gdyż tego domaga się nowe życie. Nowe prawo natomiast musi być stosowane z największą precyzją i dokładnością. Demokratyczne prawo polskie winno objąć rolę najwyższego wychowawcy narodu — zakończył Minister Sprawiedliwości.

Przybyli na konferencję premier Osóbka-Morawski w wygłoszonym krótkim przemówieniu omówił zagadnienie praworządności i wezwał przedstawicieli polskiego sądownictwa do bezlitośnej walki ze spekulacją. Spekulacja — to wrzód, pozostały po okupacji. Spekulant musi wiedzieć, że w Polsce nie opłaci się spekulować — odpowiedział ob. Premier.

Najcięższy nalot na Japonię

London, 2. 8. (BBC). Według oświadczenia adm. Nimitza pancerniki amerykańskie ostrzeliwały silnie wyspę Uek, leżącą w połowie drogi między Honolulu a Chinami. Zanołowano dalsze postępy na Borneo i Nowej Gwinei. Najcięższy nalot na Japonię miał miejsce w dniu wczorajszym, w którym 8 tys. superfortec amerykańskich zrzucało 6 tys. ton bomb na pięć ważnych ośrodków przemysłowych Japonii. Samoloty te zrzucały również poważniejszą liczbę ulotek, wzywających do kapitulacji.

Co powie król?

London, 2. 8. (Polpress). Sprawozdawca polityczny agencji Reutersa donosi, że mowa trona, którą król wygłosi dnia 15 sierpnia, będzie zawierała program nacjonalizacji pewnych gałęzi przemysłu.

Przed wszystkim nastąpi nacjonalizacja kluczowych gałęzi ciężkiego przemysłu i środków transportowych łącznie z liniami lotniczymi. Również bank angielski ma być w krótkim terminie upaństwowiony.

Partia pracy stale utrzymywała, że wydobycie węgla w Wielkiej Brytanii spadło z powodu tego, że właściciele prowadzili politykę, nastawioną na zyski.

Belgia domaga się wydania Degrelle'a

London, 2. 8. (BBC). Minister spraw zagranicznych Belgii Spaak oświadczył, że rokowania rządu belgijskiego z hiszpańskim w sprawie wydania przez Hiszpanię zdrajcy narodu belgijskiego Degrelle'a są w toku. Jak wiadomo, Degrelle po klęsce Niemiec znalazł schronienie w Hiszpanii.

braknąć i Was, żołnierze polscy, którzyście zdali od Ojczyzny wstawili oręż polski w walce o zwycięstwo nad hitleryzmem.

Wy, bohaterzy spod Narvik, Tobruku, Monte Cassino, Wy wszyscy, którzyście walczyli o wolność i niepodległość Polski, na morzu, lądzie i w powietrzu, winniście powrócić do Kraju i zespolić się z bohaterami spod Lenino i Warszawy, Gdańska i Kołobrzega, z tymi, którzy krwią swoją, przelaną nad Odrą i Nisą, wytyczyli granicę Polski na Zachodzie i zwyciężyli swój sztandar zatkneli w stolicy odwiecznego wroga Polski — w Berlinie.

Rząd Jedności Narodowej daje możność powrotu do kraju wszystkim oddziałom polskim pod czyimkolwiek dowództwem pozostawały one dotychczas.

Nie może być i nie będzie wojska polskiego, któreby nie podlegało Rządowi Jedności Narodowej. Tak jak jedna jest Polska, tak jedno i niepodzielne być musi Wojsko Polskie, silne jednością, przepełnione duchem demokratycznym, Wojsko Polskie — wolne od kastowości i klik reakcyjnych, stojące na straży wolności i demokracji, świętości i potęgi Rzeczypospolitej.

Przysięga, składana przez oddziały polskie zagranicą, składana była Ojczyźnie. Dzisiaj Ojczyzna wymaga, ażeby żołnierz polski znajdował się w Kraju, a nie na obczyźnie. Obowiązek patriotyczny wymaga od Was podporządkowania się Rządowi Jedności Narodowej i stanięcia pod rozkazami Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego Marszałka Żymierskiego i mianowanych przez niego dowódców.

Rząd ostrzega, że ci, którzy w jakikolwiek sposób usiłują przeszkadzać rodakom w powrocie do Kraju i zwracają do tego, aby dziesiątki tysięcy najlepszych synów Ojczyzny pozostawili na turlacze, będą pociągani do odpowiedzialności sądowej jako szkodnicy sprawy narodowej bez względu na zajmowane dotychczas stanowisko, lub posiadany stopień wojskowy.

Stopnie, wyróżnienia, ordery i odznaczenia bojowe zdobyte przez żołnierza polskiego w bojach z Niemcami na którymkolwiek froncie, są w Wojsku Polskim uznawane i zaliczane jednakowo, jako widome symbole ofiarności dla Ojczyzny.

Rząd ustalił, że wszyscy żołnierze Rzeczypospolitej, bez względu na to, na jakim froncie, lub pod czym dowództwem walczyli z Niemcami, mają jednakowe uprawnienia do studiowania w szkołach oficerskich, zaopatrzenia inwalidzkiego, otrzymywania ziemi, pomocy dla rodzin itd.

Kraj czeka na powrót swoich żołnierzy. Czeka na Was rodziny, czeka na Was wspólna praca dla odbudowy Kraju i umocnienia jego granic.

Powrót delegacji polskiej z Poczdamu

Warszawa, 2. 8. (Polpress). — Dziś wróciła z Poczdamu delegacja polska złożona z członków Prezydium Krajowej Rady Narodowej i Rządu Jedności Narodowej.

Polacy w Jugosławii do prez. Bieruta

Warszawa, 2. 8. (Polpress). 18 000 Polaków, zamieszkających od dawna w Jugosławii, przesyłało w związku ze zwołaniem VIII sesji Krajowej Rady Narodowej prezydentowi Krajowej Rady Narodowej Bierutowi i Rządowi R. P. wyrazy hołdu, uznania oraz zapewnienia, że Polacy pragną jak najszybciej włączyć się do ogólnego wysiłku narodu i pracą swą pomóc w odbudowie potęgi i rozkwitu Rzeczypospolitej.

Ambasada brytyjska w Warszawie

prosi wszystkich poddanych brytyjskich, a szczególnie byłych jeńców wojennych znajdujących się na terenie Polski o skomunikowanie się z ambasadą. Adres: Hotel Polonia, al. Jerozolimskie, Warszawa.

NOŻYCAMI PRZEZ PRASĘ

Śmieszne twierdzenia

Katowicki „Dziennik Zachodni” zamieszcza artykuł w związku z podanym przez radio oświadczeniem sześciu niemieckich biskupów, w którym stwierdzają oni, że cały naród niemiecki nie może ponosić zbiorowej odpowiedzialności za ostatnią wojnę i za wszystkie dokonane w czasie niej zbrodnie hitlerowskie. Słusznie nazywa autor artykułu wystąpienie biskupów niemieckich — wybrykiem, na który natychmiast zareagować powinna opinia całego świata.

„Jak to — zapytuje autor — nie cały naród niemiecki ponosi odpowiedzialność za wybuch wojny światowej? Jeżeli może wśród Niemców trafiać się przeciwnicy hitleryzmu, to napewno nie było przeciwników, wojny, tej „świętej” dla narodu niemieckiego wojny odtępowej. Cóż dopiero kiedy w wojnie tej szli początkowo od jednego triumfu do drugiego i bucie niemieckiej uderzył do głowy fakt opanowania całej Europy. Nawet gdyby nie było hitleryzmu, to na wojnę taką poszedłby z ochotą każdy Niemiec, tak samo socjaldemokrata jak katolicki centrowiec. Wojnę tę przygotowywały nie tylko Niemcy hitlerowskie, ale i Niemcy „demokratyczne”. I tak samo wszyscy Niemcy niszczyliby bezwzględnie wszelkie narody podobne i stosowali wobec nich sankcje zbiorowe tak, jak robili to hitlerowcy. Dla nas Polaków jest to szczególnie jasne, bo każdy Niemiec był zawsze wobec nas wrogiem, myślącym o oducie i podboju i takim pozostanie, obojętne czy będzie nosił brunatną koszulę czy czarną sutannę. Różnice mogą być tylko w pewnych odcieniach metod, ale istota rzeczy pozostanie ta sama”.

„Hitleryzm — czytamy dalej — nie robił z Niemców zbrodniarzy. On tylko wykształcił w sposób znakomity przyrodzone zbrodnicze właściwości narodu niemieckiego, potęgując je do rozmiarów koszmarnych, rozmiarów, jakie nie śniły się najbardziej wynurzonej wyobraźni sadystycznej. Majdanki, Treblinki, Oświęcim czy świeżo odkryty zbiorowy grób jeńców w Łambinowicach wołają o pomstę. Muszą za to Niemcy odpowiadać zbiorowo i to odpowiadać ciężko, jeżeli wszystkie ofiary ostatniej wojny nie mają pojsć na marne, jeżeli nie ma się kiedyś w przyszłości powtórzyć tragedii całej Europy”.

A biskupi niemieccy niech lepiej zajmą się wychowaniem swych niemieckich duszyczek, nadaniem im kształtów bardziej przypominających człowieka.

Pierwszy dokumentarny film anglo-amerykański z kampanii na Zachodzie

London, 2. 8. (BBC). W Anglii poczęto wyświetlać pierwszy film anglo-amerykański, ilustrujący zwycięską kampanię na Zachodzie pt. „Krok za krokiem do zwycięstwa na zachodzie”. Jest to film, liczący przeszło 2 mil. m taśmy. 700 operatorów filmowych różnych narodowości pracowało przy nakręcaniu tego filmu, a 32 poniosło żołnierską śmierć. 100 operatorów zostało rannych. Wśród ekipy filmowej nie brak było i reprezentantów polskich. Gen. Eisenhower wyraził się z wielkim uznaniem o filmie, który przedstawia m. in. okropność obozu w Belsen oraz kapitulację poszczególnych oddziałów SS. Na ekranie ukazują się również wybitni generałowie państw sprzymierzonych.

Stanom Zjednoczonym grozi bezrobocie

Specjalna komisja senacka zwróciła rządowi amerykańskiemu uwagę na niebezpieczeństwo olbrzymiego bezrobocia, grożącego Stanom Zjednoczonym, jeśli nie zostaną przedsięwzięte przeciwko temu natychmiast kroki zaradcze. Dotąd bowiem nie uczyniono niczego, względnie tylko bardzo mało, dla przedstawienia przemysłu wojennego na produkcję pokojową. Gdyby np. — stwierdza raport — wojna z Japonią skończyła się nagle, wtedy bezrobocie milionów robotników, znajdujących się w tej chwili w szeregach armii amerykańskiej, stałoby się nieuniknione, gdyż fabryki nie mogłyby pochłoniąć tej ilości rąk do pracy. Rząd Stanów Zjednoczonych dotąd nie udzielił fabrykom, pracującym dotąd dla przemysłu wojennego, żadnego poparcia i pomocy dla przebudowania swych warsztatów.

